Begroting 2025

Financiële commissie

Agenda

- Afspraken financiën
- Kaders
- September circulaire
- Actualisatie
- Belangrijkste afwijkingen
- Kengetallen
- Risico’s

Afspraken Financiën

De 10 spelregels van Drimmelen

1. Begroten doen we in de begroting
2. Eerst naar college, daarna pas naar begroting
3. We wegen integraal af
4. Actualisaties voldoen aan het 3O criterium
5. Substantiële actualisatie betekent altijd heroverweging beleid
6. We begroten op delen en sturen op hoofdlijnen
7. Doorbelasten alleen bij toerekening naar externe financiering
8. Overhevelen alleen bij vertraging van incidenteel budget, met plan en eenmalig
9. <25K= geen plek in P&C cyclus
10. Geld volgt bestemming, niet andersom

Kaders

- Structureel sluitende begroting 2025
- Financiële uitdagingen 2026 - 2028
- 2e Begrotingsadvies VNG:
  - “*Prepare for the worst and fight for the best*”
  - Maak 2025 sluitend, rekening houdend met incidentele korting in 2025
  - Voer geen bezuinigingen door op andere beleidsterreinen vanwege de groei van de kosten voor jeugdzorg
  - Overweeg rekening te houden met toekomstige ontwikkelingen rondom volumegroei Wmo
- Voor de kadernota 2026 worden scenario’s opgesteld voor 2026 t/m 2028

September circulaire

* €1.000,-

Septembercirculaire 2024	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal gemeentefonds	48.829	50.537	48.177	48.264	48.491
Jeugdzorg	-	-	500	500	500
Participatie	1.574	1.446	1.425	1.422	1.437
Uitkering Gemeentefonds	**47.256**	**49.091**	**47.252**	**47.342**	**47.554**
Verschil tussen meicirculaire en septembercirculaire (excl. Jeugdzorg)	**56 V**	**341 V**	**452 V**	**296 V**	**251 V**

- Hervormingsagenda Jeugd; aanvullende bezuiniging van €500.000 vervallen
- Hoger verwacht prijsaccres
- Actualisatie verdeelmaatstaven
- Meerjarig volume accres oplopende neerwaarts bijgesteld

Het ministerie van BZK heeft op 11 oktober aangegeven dat het volumeaccres vanaf 2025 te laag is weergegeven in de septembercirculaire. Dit wordt hersteld in de decembercirculaire 2024 en de voorjaarsnota 2025 van het Rijk. Een eerste indicatie geeft voor Drimmelen een positief effect van €65.000 in 2025, oplopend tot bijna €227.500 in 2028.

Actualisatie

* €1.000,-

Kadernota	2025	2026	2027	2028
Primaire begroting	966 V	-2.295 N	-1.659 N	431 V
Najaarsnota 2023	-130 N	-130 N	-130 N	-130 N
Voorjaarsnota 2024	-18 N	1.155 V	1.264 V	-684 N
Raadsbesluiten tot en met sept. 2024	-18 N			
September circulaire 2024	341 V	452 V	296 V	251 V
Actualisatie	-1.015 N	-893 N	-1.033 N	-557 N
Begroting	127 V	-1.711 N	-1.261 N	-689 N
Correctie incidentele baten en lasten	-90 N	-73 N	-95 N	-95 N
Begroting structurele baten en lasten	217 V	-1.639 N	-1.166 N	-594 N

- Exploitatie- en structurele resultaten vanaf 2026 negatief
- Motie proces financiële opgave 2026 e.v.
- Voortzetting repressief toezicht provincie

Belangrijkste afwijkingen

* €1.000,-

Belangrijkste afwijkingen	prg.	2025	2026	2027	2028
(Rijks)leges	1	38 V	46 V	60 V	63 V
Verkiezingen (aanpassing begrotingswijze)	1	73 V	-20 N	-70 N	72 V
Onderhoud openbaar groen	2	30 V	30 V	30 V	30 V
Hogere toerekening BTW, rente, salaris en overhead lasten aan rioolheffing	2	417 V	513 V	436 V	394 V
Leges omgevingsvergunning	3	-271 N	-271 N	-271 N	-271 N
Hogere toerekening salaris en overhead lasten aan grondexploitaties	3	367 V	393 V	219 V	205 V
Hogere toerekening BTW, rente, salaris en overhead lasten aan afvalstoffenheffing	3	147 V	146 V	142 V	113 V
Aanpassing begroting KCV (deeltaxi)	4	125 V	126 V	127 V	128 V
Aanbesteding leerlingenvervoer	4	-100 N	-100 N	-100 N	-100 N
Indexering Jeugdzorg Ambulant	4	-460 N	-460 N	-460 N	-460 N
Volumestijging Jeugdzorg	4	-200 N	-200 N	-200 N	-200 N
Opvang en beschermd wonen (WMO)	4	117 V			
WOZ-opbrengsten (areaaluitbreiding)	AlgD	193 V	283 V	309 V	541 V
Bijdrage SVHW (WOZ)	AlgD	-125 N	-125 N	-125 N	-125 N
Financieringslasten: langlopende rentelasten	AlgD	-744 N	-664 N	-532 N	-335 N
Salarissen, arbeidsvoorwaarden en opleidingen	O	-423 N	-402 N	-491 N	-476 N
Hogere kosten ICT en facilitaire zaken	O	-173 N	-184 N	-184 N	-184 N
		-990 N	**-890 N**	**-1.113 N**	**-608 N**

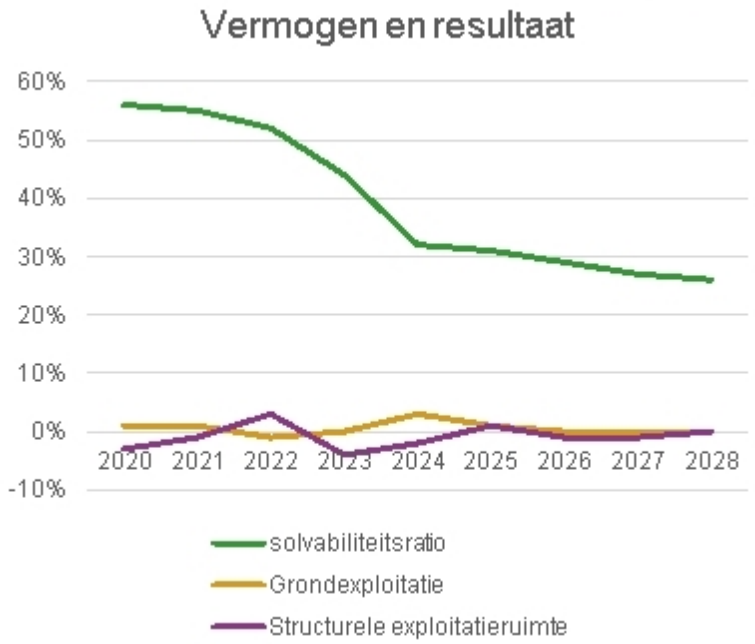
Kengetallen

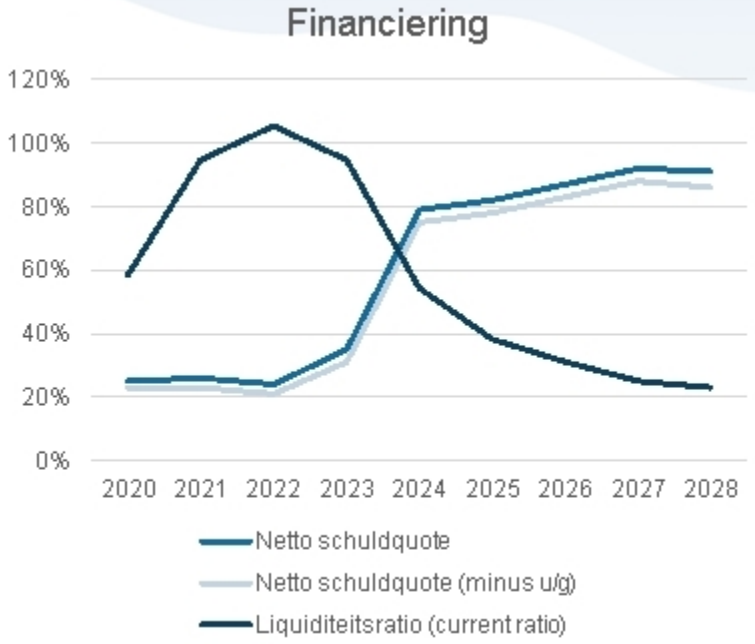
	Realisatie				Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Netto schuldquote	25%	26%	24%	35%	79%	82%	87%	92%	91%
Netto schuldquote (minus u/g)	23%	23%	21%	31%	75%	78%	83%	88%	86%
solvabiliteitsratio	56%	55%	52%	44%	32%	31%	29%	27%	26%
Grondexploitatie	1%	1%	-1%	0%	3%	1%	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	-3%	-1%	3%	-4%	-2%	1%	-1%	-1%	0%
Belastingcapaciteit	104%	100%	76%	82%	91%	97%	97%	97%	97%

- Er komt druk te staan op de financiële kengetallen, met name door de toegenomen schuldenlast.
- De ruimte binnen de kasgeldlimiet en renterisiconorm daalt sterk
- Het weerstandsratio 3,2 blijft ruim voldoende
- Vraagt om duidelijke sturing op de financiële positie, in lijn met proces financiële opgaven 2026 e.v.

Ontwikkeling Kengetallen

Risico’s

- Grip op de loonkosten
- Rentedruk op de exploitatie stijgt
- Organisatieontwikkeling
- Exploitatietekort 2026 t/m 2028 groot € 3,7 mln.

BEGROTING 2025 IN ÉÉN OOGOPSLAG

Gemeente Drimmelen

Begroting 2025: met ambitie maar scherp aan de wind

De begroting voor 2025 geeft uitdrukking aan onze ambities binnen Drimmelen waar we meer dan in het verleden scherp aan de wind zullen moeten varen. De maatschappelijke kosten nemen toe terwijl de financiering vanuit het Rijk daarbij achterblijft. Dit vraagt om efficiënt werken, oog voor het belang van onze lokale maatschappelijke functie en het prioriteren van taken.
De gemeente Drimmelen vaart scherp aan de wind, maar koersvast!

Harry Bakker, wethouder Financiën

INKOMSTEN

50,5 miljoen + **28,9 miljoen** = **79,4 miljoen**

Het grootste deel krijgen we van het Rijk.

De rest krijgen we uit lokale heffingen en andere inkomstenbronnen.

De totale inkomsten in 2025 zijn begroot op € 79,4 miljoen.

15,8 miljoen | **13,1 miljoen**

lokale heffingen

- **Onroerendezaakbelasting** 6,0 miljoen
- **Rioolheffing** 3,8 miljoen
- **Afvalstoffenheffing** 4,1 miljoen
- **Omgevingsvergunningen** 0,9 miljoen
- **Leges burgerzaken** 0,6 miljoen
- **Overige heffingen** 0,4 miljoen

andere inkomsten

- **Bijdragen uit reserves** 1,9 miljoen
- **Huren en pachten** 0,7 miljoen
- **Dividend** 0,2 miljoen
- **Grondbedrijf** 1,2 miljoen
- **Overige inkomsten** 9,1 miljoen

UITGAVEN

Inwoneraantal 1-1-2024: **28.195**

Op basis van programma's		per inwoner
Burger en Bestuur	€ 6,4 miljoen	€ 227
Openbare Ruimte	€ 11,7 miljoen	€ 416
Ruimte, Wonen, Duurzaamheid en Economie	€ 11,5 miljoen	€ 407
Sociaal Domein	€ 36,8 miljoen	€ 1.305
Overhead	€ 11,6 miljoen	€ 411
Algemene dekkingsmiddelen	€ 1,3 miljoen	€ 47

79,4 miljoen – **79,3 miljoen** = **0,1 miljoen**

Inkomsten | Uitgaven | Resultaat

Hoeveel betaal ik in 2025 aan:

Rioolheffing	€ 344,47
OZB	€ 334,40
Afvalstoffenheffing	€ 271,76

Nieuw beleid per kern

Made

- Start bouw Kloosterstraat – 51 woningen
- Start bouw Made-Oost II fase 1 – gefaseerd 133 woningen
- Verdere planvorming en voorbereiding woningbouw De Ligne
- Start bouw +/- 25 tijdelijke woningen De Ligne
- Start bouw Zuideindsestraat – 43 woningen
- Uitbreiding woonwagenlocatie Tuinbouweg – 6 woningen
- Planvorming uitbreiding bedrijventerrein Brieltjenspolder
- Start bouw IKC De Stulfhoek
- Planvorming woningbouw Made Noordwest +/- 170 woningen
- Keurmerk Veilig Ondernemen
- Duurzaamheidsvisie Plukmade
- Rotonde Godfried Schalkenstraat-Haasdijk

Lage Zwaluwe

- Planvorming dorpshart Lage Zwaluwe
- Herinrichting Ameroever Buitenhaven
- Doortrekken Beverpad
- Start bouw De Biezen – gefaseerd 114 woningen

Wagenberg

- Vaststellen dorpsvisie Wagenberg
- Start bouw Verlengde Elsakker – gefaseerd 88 woningen
- Opknappen van Elsenplein

Terheijden

- Start bouw Molenweel – 61 woningen
- Voorbereiding woningbouw Munnikenhof
- Vervolg tijdelijke woningen Lageweg
- Wijkuitvoeringsplan energietransitie (masterplan)
- Herinrichting haventerrein + beheer haven
- Vertelmuur haven Terheijden
- Kunstproject Zuiderwaterlinie
- Herinrichtting Zeggelaan

Hooge Zwaluwe

- Planvorming woningbouw Hooge Zwaluwe Zuid
- Wijkuitvoeringsplan energietransitie

Drimmelen

- Voorbereiding woningbouw Rietlanden
- Onderzoek driehoeksverbinding Drimmelen-Hank-Geertruidenberg
- Visie op gebied Drimmelen – Gat van den Ham

Alle kernen

- Opstellen omgevingsplan, onderdeel Woongebieden
- Actualiseren omgevingsvisie
- Onderst. Traais Energie Coll. & Opgewekt Drimmelen
- Actualiseren Ruimte-voor-Ruimtebeleid
- SPUK-regeling samenw. Bedrijventerreinen & verduurzaming
- Ontwerptafel Powerport regio Moerdijk (energie-infraprojecten)
- Uitvoering veilige sport- & schoolroutes
- Aanpassing/ vervanging Riolering
- Actieplan Biodiversiteit
- N285 pilot landbouwverkeer buiten de dorpskernen
- Opstellen hitteplan
- Ambassadeurschap in de diverse dorpen
- Dorpsvisie Levendige dorpen
- Uitvoeringsplan DPRA
- Actualiseren Integraal Huisvesting Programma (IHP)
- Uitwerking Strategisch beleidsplan Sociaal Domein
- Start met Stevig Lokaal Team
- Regionale inkoop Jeugdzorg
- Resultaten evaluatie (sport)accommodaties
- Basis van Regionaal Bureau Leren (RBL) op orde brengen
- Huisvesting statushouders, arbeidsmigranten & andere aandachtsgroepen
- Dienstverlening burgerzaken digitaliseren

